

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil student: Martin Jaroš

Název práce: Masakry v Lidicích a Křakovské dolině — srovnání mediální reprezentace a historické reflexe

Vedoucí: PhDr. Petr Šafařík

1. OBSAH A CÍL PRÁCE:

Bakalářská práce sleduje prostřednictvím rozboru dobového tisku, jakým způsobem byly připomínány masakry v protektorátních Lidicích a v osadách Křak a Ostrý Grůň na Slovensku. Diplomant postupoval cestou analytických sond většinou po dekádech, a sice v celkovém časovém záběru 1942 – 2017. Práci se snažil ověřit svou hypotézu, že masmédiá ony historické události pojednávala tendenčně, „poplatně aktuálnímu režimu“ (s. 1).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bakalářská práce obsahuje všechny povinné náležitosti určené pro daný typ kvalifikačních prací. Text je dobře strukturován. Autor hledal oporu v adekvátních konceptech a metodologiích. Chvályhodná je jeho snaha připojit přílohy, jen je škoda, že ne na všechny ve svém textu odkazuje a že u nich chybí uvedení zdrojů předložených fotografií atp. Oceňuji, že se student rozhodl zkoumat i slovenské prameny a že se snažil všechna zvolená média představit co do vydavatele, doby existence atp.

Martin Jaroš si zvolil velmi náročný úkol, a to ve vícero ohledech. Zprv, ohlásil ambici sledovat i širší diskuzi o likvidaci zmíněných obcí („analyzovat vývoj soudobé společenské diskuze“, s. 1) než „pouze“ tu přítomnou v masmédiích. Ve výsledku ale zmíněné jiné než mediální formy tematizace zmíněných masakrů příliš nezohlednil. Pokud jiné podoby zpřítomňování, popř. využívání či zneužívání oněch tragických událostí zmiňuje, pak většinou proto, že byly nějakým způsobem tematizovány ve zvoleném vzorku sdělovacích prostředků.

Zadruhé, diplomant se pokusil využít velmi specifický, empiricky dosud relativně málo ověřený koncept a metodu diskurzivně-historické analýzy (Discourse-Historical Approach, DHA) podle Ruth Wodakové. Tuto metodu si ovšem dokázal osvojit jen omezeně. V některých částech, kde její použití explicitně ohlašuje, M. Jaroš podává jen krátké přiblížení dobového kontextu. Přitom se, jak o tom svědčí seznam zdrojů a odkazy seznámil – chvályhodně – jak se články samotné Ruth Wodakové, tak s jedním z česky psaných textů, které mají zprostředkovatelský ráz.¹ Avšak některé klíčové pojmy analytického přístupu DHA, jako kupříkladu *přítomnost příznaků předsudečnosti* nebo *argumentační strategie*, se v bakalářské práci vůbec nevyskytují.

Zatřetí, student se rozhodl analýzou obsáhnout velmi široké období, rozumně zvolil cestu vícero sond podle předem určeného principu (většinou výročí po dekádech). Je ovšem patrné, že i tato redukce pramenů postavila autora před velmi velký počet textů. Jelikož je chtěl zpracovat především *kvalitativními* metodami analýzy, místy v ní zůstal jen na povrchu.

¹ Lehečková, E. – Hořejší, M., Ruth Wodaková. Studie z aplikované lingvistiky, 2015, č. 1, s. 125–142.

Diplomantův sloh občas tíhne ke zkratkovitému vyjadřování a obecněji k publicistickému stylu, například ve snaze psát – někde příliš křečovitě – pointy. Nepřípadnost takového přístupu se jasně ukazuje kupříkladu v závěrečném souvětí, v němž autor nevhodně používá výraz „zasloužit si“ (vyhlazení; s. 58).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bakalářská práce obsahuje větší množství pravopisných, písařských a gramatických chyb, např. na s. 43, 44 („defacto“), na s. 45, patří k nim chybné psaní přechodníku. Nedostatek je i v nesjednoceném psaní názvu obce Ostrý Gruň (diplomant většinou uvádí „Ostrý Gruň“).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Diplomant si uložil velice náročný úkol. Navzdory výše zmíněným nedostatkům velmi oceňuji jeho snahu seznámit se s novým analytickým konceptem a uplatnit ho v originální analýze. Pochvalně chci podtrhnout i zjevný studentův elán a hluboký zájem o společenskou reflexi soudobých dějin.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

K obhajobě navrhuji, aby se Martin Jaroš pokusil alespoň na dvou příkladech účinně uplatnit důležité pojmy či analytické nástroje konceptu/metody DHA. Kupříkladu ty, které jsem zmínil výše, tedy *přítomnost příznaků předsudečnosti* a *argumentační strategie*.

6. DOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Bakalářskou práci Martina Jaroše doporučuji k obhajobě a pro případ, že si během ní povede velmi dobře, navrhuji hodnocení známkou B.

Datum: 4. 6. 2018

Podpis: Petr Šafařík